

ตารางสรุปเจตนารมณ์รายมาตราของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญและการจัดทำจดหมายเหตุการณ์ยกร่างรัฐธรรมนูญ
ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม

หมวด ๓ การสร้างความปรองดอง

บทสุดท้าย

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

บทเฉพาะกาล

สารบัญ

	หน้า
๑. ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง	๑
๒. หมวด ๑ บททั่วไป	๑
มาตรา ๒๗๗	๑
มาตรา ๒๗๘	๒
๓. หมวด ๒ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม	๓
๔. ส่วนที่ ๑ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ	๓
มาตรา ๒๗๙	๓
มาตรา ๒๘๐	๑๐
๕. ส่วนที่ ๒ การปฏิรูปด้านต่าง ๆ	๑๓
มาตรา ๒๘๑	๑๓
มาตรา ๒๘๒	๑๔
มาตรา ๒๘๓	๑๙
มาตรา ๒๘๔	๒๑
มาตรา ๒๘๕	๒๔
มาตรา ๒๘๖	๒๕
มาตรา ๒๘๗	๓๑
มาตรา ๒๘๘	๓๔
มาตรา ๒๘๙	๓๕

สารบัญ

หน้า

๕. ส่วนที่ ๒ การปฏิรูปด้านต่าง ๆ (ต่อ)

มาตรา ๒๙๐	๓๖
มาตรา ๒๙๑	๓๗
มาตรา ๒๙๒	๔๑
มาตรา ๒๙๓	๔๕
มาตรา ๒๙๔	๕๐
มาตรา ๒๙๕	๕๒
มาตรา ๒๙๖	๕๖

๖. หมวด ๓ การสร้างความปรองดอง

มาตรา ๒๙๗	๕๘
มาตรา ๒๙๘	๕๙

๗. บทสุดท้าย การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๙๙	๖๓
มาตรา ๓๐๐	๖๔
มาตรา ๓๐๑	๖๖
มาตรา ๓๐๒	๗๐
มาตรา ๓๐๓	๗๒

สารบัญ

	หน้า
๘. บทเฉพาะกาล การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๗๓
มาตรา ๓๐๔	๗๓
มาตรา ๓๐๕	๗๓
มาตรา ๓๐๖	๗๖
มาตรา ๓๐๗	๗๘
มาตรา ๓๐๘	๘๔
มาตรา ๓๐๙	๘๘
มาตรา ๓๑๐	๘๙
มาตรา ๓๑๑	๙๔
มาตรา ๓๑๒	๙๘
มาตรา ๓๑๓	๙๙
มาตรา ๓๑๔	๑๐๐
มาตรา ๓๑๕	๑๐๑

ตารางสรุปเจตนารมณ์รายมาตราของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง				
หมวด ๑ บททั่วไป	- บทบัญญัติในภาค ๔ เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่และเป็นกลไกสำคัญที่มีผลกระทบต่อหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องบัญญัติหลักการดังกล่าวให้ชัดเจน เพื่อให้มีผลผูกพันทุกองค์กรให้ต้องปฏิบัติตาม			
มาตรา ๒๗๗ บทบัญญัติในภาคนี้ก่อให้เกิดความรับผิดชอบแก่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และพลเมือง ที่ต้องจัดให้มีการปฏิรูปและการสร้างความปรองดองตามหลักการและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้	- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อเป็นหลักประกันการสร้างกลไกการปฏิรูปและการสร้างความปรองดองที่กำหนดไว้ ให้สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง - การกำหนดหน้าที่ของ “พลเมือง” ไว้ เพื่อให้พลเมืองได้มีส่วนร่วมและเป็นส่วนสำคัญในการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้กระบวนการปฏิรูปประสบผลสำเร็จ	-	-	มาตรา ๒๗ และ มาตรา ๓๕ (๑๐)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๗๘ ความในภาคนี้ให้สิ้นผลบังคับในวันถัดจากวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ครบห้าปี เว้นแต่พลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน รัฐสภา หรือคณะรัฐมนตรีเสนอให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติให้บทบัญญัติในภาคนี้คงใช้บังคับอยู่ต่อไป ซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากออกเสียงประชามติเห็นชอบ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อกำหนดระยะเวลาการคงอยู่และการสิ้นไปของบทบัญญัติในภาค ๔ - กระบวนการปฏิรูปประเทศเป็นกระบวนการทางการเมืองในช่วงการเปลี่ยนผ่านประเทศ จึงมิใช่กระบวนการในรูปแบบปกติทั่วไป แต่เป็นกระบวนการพิเศษคู่ขนานกับกลไกการบริหารราชการแผ่นดินปกติที่เกิดขึ้นเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในประเทศ - การปฏิรูปเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่เหตุที่มีการกำหนดระยะเวลาสิ้นผลบังคับของภาค ๔ ไว้ เพื่อให้ทุกกลไกการปฏิรูปเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด - การปฏิรูปในแต่ละด้านจะทำให้เกิดกลไกหรือองค์กรใหม่ที่ถูกจัดตั้งขึ้นภายในระยะเวลาห้าปีตามที่กำหนด ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการให้องค์กรต่าง ๆ ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แม้บทบัญญัติในภาค ๔ จะสิ้นผลบังคับ - การขยายเวลาบทบัญญัติในภาคนี้ให้ใช้บังคับอยู่ต่อไป กระทำได้โดยจัดให้มีการออกเสียงประชามติ 	-	-	<p>มาตรา ๒๗ และ มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p style="text-align: center;">หมวด ๒</p> <p style="text-align: center;">การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม</p>				
<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๑</p> <p style="text-align: center;">สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ</p>				
<p>มาตรา ๒๗๙ เพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินการปฏิรูปประเทศให้ต่อเนื่องจนบรรลุผลให้มีสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบและที่มา ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบด้วยสมาชิกไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบคน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ - กำหนดให้มีสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ เป็นการสืบสานภารกิจการปฏิรูปที่เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการให้การปฏิรูปประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดยกำหนดจำนวนสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ พร้อมทั้งอำนาจหน้าที่ ขั้นตอนการดำเนินงานของสภา 	-	-	มาตรา ๓๕ (๑๐)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จำนวนหกสิบคน</p> <p>(ข) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จำนวนสามสิบคน</p> <p>(ค) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการปฏิรูปด้านต่างๆ จำนวนสามสิบคน</p> <p>(๒) คณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ ประกอบด้วย กรรมการซึ่งปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและมาจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการปฏิรูปด้านต่างๆ ไม่เกินสิบห้าคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมติสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติไว้ด้วย</p>			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ</p> <p>คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกตาม วรคหนึ่ง (๑) และกรรมการตาม (๒) อำนาจหน้าที่อื่น การดำเนินงาน รวมทั้งการอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p> <p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ขับเคลื่อนการปฏิรูปโดยการเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปฏิรูปต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในด้านต่างๆ ตามที่กำหนดในหมวดนี้ ส่วนการปฏิรูปในด้านอื่นซึ่งมิได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้กระทำได้ตามข้อเสนอของคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติโดยความเห็นชอบของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทั้งหมดเท่าที่มีอยู่</p> <p>(๒) นำแผนและขั้นตอนการออกกฎหมายและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปฏิรูปของสภาปฏิรูปแห่งชาติ รวมทั้งแผนงานและยุทธศาสตร์การปฏิรูปของทุกภาคส่วนมาบูรณาการเพื่อให้สามารถลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมได้อย่างแท้จริงและต่อเนื่อง</p> <p>(๓) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูป</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๔) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของประชาชนเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางสังคมด้วยกระบวนการสมัชชาเพื่อการปฏิรูป</p> <p>(๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปฏิรูปที่สอดคล้องและเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติ</p> <p>เมื่อคณะรัฐมนตรีได้รับข้อเสนอตามวรรคสี่ (๑) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอและให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการอย่างเพียงพอ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอใดได้ให้ชี้แจงเหตุผลต่อรัฐสภาและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ประเทศเพื่อทราบ ในกรณีที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ว่าการปฏิรูปเรื่องใดที่คณะรัฐมนตรีไม่ดำเนินการนั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าจะต้องดำเนินการเรื่องนั้นหรือไม่ ผลการออกเสียงประชามติดังกล่าวให้มีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้ต้องปฏิบัติตาม</p> <p>ให้มีหน่วยธุรการของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p> <p>ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติเป็นประจำทุกปีโดยคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ แล้วแจ้งให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติทราบ และประกาศผลการประเมินดังกล่าวให้ทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๘๐ ในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ (๑) หากเห็นว่ากรณีใด จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นใช้บังคับ ให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติจัดทำร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับกรณีนั้นเสนอต่อรัฐสภาโดยให้เสนอต่อวุฒิสภาก่อน เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอแล้ว หากวุฒิสภาลงมติไม่เห็นชอบ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป แต่หากวุฒิสภาลงมติเห็นชอบ ให้วุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อสภาผู้แทนราษฎร และให้นำความในส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๗ การควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ - กำหนดกรณีมีความจำเป็นต้องมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ (๑) ให้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับ หากร่างพระราชบัญญัตินั้นวุฒิสภาไม่เห็นชอบให้เป็นอันตกไป แต่หากวุฒิสภาเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เมื่อสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้วให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้จนแล้วเสร็จกระบวนการ 	-	-	มาตรา ๓๕ (๑๐)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยต้องประกอบด้วยสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด</p> <p>เมื่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งเสร็จแล้ว</p> <p>(๑) ถ้าเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภาให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๖ ต่อไป</p> <p>(๒) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังวุฒิสภา หากวุฒิสภาลงมติยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>รัฐสภา และให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๖ ต่อไป</p> <p>ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามวรรคหนึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอวุฒิสภาได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีต้องพิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่าง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่แจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่านายกรัฐมนตรีให้คำรับรอง</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๒ การปฏิรูปด้านต่าง ๆ</p>	<p>บทบัญญัติในส่วนนี้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูปที่สำคัญทุกๆ ด้าน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้น สาระสำคัญของมาตราต่างๆ เป็นการกำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจนของการปฏิรูปในแต่ละด้าน ที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบและโครงสร้าง รวมทั้งการจัดทำกลไก มาตรการ และกฎหมายที่จำเป็นเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม โดยเนื้อหาในส่วนนี้จะเสริมหนุนกับ “แผนและขั้นตอนการออกกฎหมาย และการปฏิบัติเพื่อการปฏิรูป” ซึ่งสภาปฏิรูปแห่งชาติได้จัดทำและให้ความเห็นชอบ</p>			
<p>มาตรา ๒๘๑ ให้ดำเนินการตามแผนและขั้นตอนการปฏิรูป การตรากฎหมาย และการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่างๆ ซึ่งสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบไว้ และโดยเฉพาะให้ดำเนินการ</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑) - (๑๑) และวรรคสอง</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
ปฏิรูปในด้านต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้				มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) - (๑๐) และวรรคสอง
<p>มาตรา ๒๘๒ ให้มีการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายและกฎโดยง่าย ให้ตรากฎหมายว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมและปรับปรุงกฎหมายและกฎในเรื่องต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วนและทันสมัยขึ้นเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>(๒) เพื่อให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายและคดี ให้ตรากฎหมายว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและคดี โดยมีหน่วยงานที่ให้คำแนะนำทางกฎหมาย</p>		-	-	มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๓) วรรคสอง มาตรา ๓๕ (๖) (๗) (๑๐) และ วรรคสอง

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ที่จำเป็นแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง จัดทนายความที่มีความสามารถทางคดีอย่างแท้จริงเพื่อดำเนินคดีทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองให้ประชาชนผู้มียรายได้น้อย รวมทั้งจัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและคดีขึ้นเพื่อการดังกล่าว โดยสนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย</p> <p>(๓) ให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมีหน้าที่และอำนาจเสนอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณายกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายหรือกฎ แล้วแต่กรณี ที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระหรือขั้นตอนโดยไม่จำเป็น</p> <p>(๔) ปรับปรุงกฎหมายที่กำหนดเรื่องการออกใบอนุญาตที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด ให้สัมปทาน หรือให้สิทธิในการประกอบกิจการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>โดยให้ใช้วิธีประมวลโดยเปิดเผยเป็นหลัก เว้นแต่มีความจำเป็น คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้ดำเนินการด้วยวิธีอื่นได้โดยต้องประกาศเหตุผลให้ทราบเป็นการทั่วไป ใบอนุญาตใดที่ไม่ได้มีการดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตไว้แล้วโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง และให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจออกใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ความจำเป็นของการมีใบอนุญาตนั้นต่อรัฐสภาทุกห้าปี</p> <p>(๕) ปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางเลือก กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ รวมทั้งการระงับข้อพิพาทระหว่างประชาชนโดยกระบวนการยุติธรรมชุมชนหรือการประนีประนอมข้อพิพาทระดับชุมชน เพื่อให้มีการบูรณาการเกี่ยวกับกลไกและกระบวนการในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๖) ให้มีกลไกในการบังคับคดีทางแพ่งที่มีประสิทธิภาพในสังกัดศาลยุติธรรม ทำหน้าที่บังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งของศาลยุติธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งให้มีมาตรการและกลไกในการบังคับคดีปกครองที่มีประสิทธิภาพตามคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองด้วย</p> <p>(๗) ให้จัดการศึกษาอบรมเพื่อปลูกฝังให้ประชาชนเคารพกฎหมาย ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ตรงไปตรงมา และลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งละเลยไม่บังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง</p> <p>(๘) ปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีใช้ภารกิจหลักของ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ตำรวจไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองในกระบวนการยุติธรรม กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม กระจายอำนาจการบริหารงานตำรวจไปสู่ระดับจังหวัดและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการตำรวจ ปรับระบบงานสอบสวนให้มีความเป็นอิสระ ให้พนักงานอัยการ ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอมีอำนาจสอบสวนร่วมกับหน่วยงานด้านการสอบสวนในกรณีที่ประชาชนร้องขอความเป็นธรรม ปรับปรุงระบบงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีระบบบริหารงานบุคคลที่ยึดหลักความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง รวมทั้งจัดสรรและกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้แก่</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
หน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ให้เพียงพอและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
<p>มาตรา ๒๘๓ ให้มีการปฏิรูปด้านการเงิน การคลัง และภาษีอากร ตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดระบบภาษีเป็นสองระดับ คือ ระดับชาติและระดับท้องถิ่น และดำเนินการให้องค์กรบริหารท้องถิ่นมีรายได้ที่จำเป็นแก่การใช้จ่ายของท้องถิ่น และมีระบบการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>(๒) ให้มีกฎหมายกำหนดให้บุคคลต้องแสดงรายได้ของตนต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้มีรายได้ทุกคนเข้าสู่ระบบภาษีอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รัฐจะนำไปใช้</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗</p> <p>วรรคสอง</p> <p>มาตรา ๓๕</p> <p>(๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มีรายได้น้อยเพียงพอ และให้ผู้ซึ่งได้เสียภาษี มีสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย</p> <p>(๓) ปรับปรุงระบบภาษีให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นกลาง เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โดยการพิจารณายกเลิกมาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีต่างๆ ให้เหลือน้อยที่สุด</p> <p>(๔) จัดให้มีระบบบำนาญแห่งชาติเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่ยังไม่ได้อยู่ในระบบบำนาญให้ดำรงชีพได้อย่างเพียงพอและยั่งยืน</p> <p>ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปการเงิน การคลัง และภาษีอากรที่เป็นอิสระภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ประกอบด้วยตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ ในสัดส่วนที่เหมาะสม มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมายการเงิน การคลัง</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
และภาษีอากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความเป็นกลาง ความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มฐานภาษีประเภทต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ				
<p>มาตรา ๒๘๔ ให้มีการปฏิรูปด้านการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การบริหารราชการแผ่นดินและการจัดสรรงบประมาณต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาวและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>(๒) กำหนดขอบเขตภารกิจอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการบริหารราชการแผ่นดินในลักษณะกลุ่มภารกิจ การบริหารราชการภาคและพื้นที่อื่น ให้ชัดเจนและสัมพันธ์กันแบบบูรณาการ</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ และ</p> <p>มาตรา ๓๕ (๖) (๗) (๘) (๑๐) และวรรคสอง</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก</p> <p>(๓) สร้างระบบและกลไกในการบริหารราชการแผ่นดินโดยเน้นการให้บริการผ่านระบบสารสนเทศ</p> <p>(๔) ทบทวนภารกิจและบริการสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐจัดทำอยู่เพื่อลดและขจัดความซ้ำซ้อนระหว่างกัน ภารกิจและบริการสาธารณะใดที่อาจให้องค์กรภาคเอกชน องค์กรเอกชน หรือ องค์กรบริหารท้องถิ่นจัดทำได้โดยมีคุณภาพและมาตรฐานที่ไม่ต่ำกว่าที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐ และมีราคาที่ไม่สูงเกินสมควร หน่วยงานของรัฐต้องยุติการดำเนินการและถ่ายโอนภารกิจและบริการนั้นให้องค์กรภาคเอกชน องค์กรเอกชน หรือองค์กรบริหารท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๕) ให้มีองค์กรบริหารการพัฒนาภาคทำ หน้าที่สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดต่างๆ ที่ตั้งอยู่ใน ภาคและกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ จัดทำ แผนและบริหารงบประมาณแบบพื้นที่เพื่อ ดำเนินการพัฒนาภาคที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา ประเทศ ซึ่งไม่ซ้ำซ้อนกับงานของจังหวัดและองค์กร บริหารท้องถิ่น ประสานการพัฒนาพื้นที่บริหารงาน ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน ท้องถิ่น ให้เกิดการพัฒนอย่างบูรณาการและยั่งยืน ของการพัฒนาในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>(๖) ให้มีคณะกรรมการอิสระว่าด้วย ค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ เทียบเคียง ค่าตอบแทน ซึ่งรวมทั้ง เงินเดือน สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทและทุก</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
ระดับ กับค่าตอบแทนในภาคเอกชน และแจ้งให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบ แล้วประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปทุกระยะ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ				
<p>มาตรา ๒๘๕ ให้มีการปฏิรูปด้านการบริหารท้องถิ่นตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ตรากฎหมายและจัดให้มีกลไกที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งองค์กรบริหารท้องถิ่นเต็มพื้นที่จังหวัดให้เสร็จสมบูรณ์ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินการจัดตั้งองค์กรบริหารท้องถิ่นดังกล่าวขึ้นในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสมโดยเร็ว</p> <p>(๒) ให้มีคณะกรรมการกระจายอำนาจแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๔) วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๗) (๑๐) และ วรรคสอง</p> <p>มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๔) วรรคสอง</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนจากสมาชิกสภาเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อกำหนดนโยบาย กำหนดมาตรฐาน กลาง และขับเคลื่อนการกระจายอำนาจอย่างมีเอกภาพและสามารถดำเนินการให้การกระจายอำนาจเป็นผลสำเร็จ โดยให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจแห่งชาติ รับผิดชอบงานธุรการและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>				<p>มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๗) (๑๐) และ วรรคสอง</p>
<p>มาตรา ๒๘๖ ให้มีการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ ความสามารถ โดยยึดหลักดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กระจายอำนาจการจัดการศึกษาโดยลดบทบาทของรัฐจากการเป็นผู้จัดการศึกษาให้เป็นผู้จัดให้มีการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งกำกับ</p>				<p>มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>นโยบาย แผน มาตรฐาน และติดตามประเมินผล การจัดการศึกษา และส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา ทั้งนี้ โดยให้เอกชน ชุมชน และองค์กร บริหารท้องถิ่น มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมด้วย</p> <p>(๒) จัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวโดยตรงแก่ ผู้เรียนทุกคนอย่างพอเพียงตามความจำเป็นและ เหมาะสมของผู้เรียน สำหรับการศึกษาระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยม ทั้งการศึกษาสายสามัญและสาย อาชีพ</p> <p>(๓) ปรับปรุงระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา โดยยกระดับความรู้ให้กับ ผู้เลี้ยงดูให้มีสมรรถนะและสัมพันธภาพที่เหมาะสม ในการเลี้ยงดูเด็กเล็กก่อนวัยเรียนให้เกิดพัฒนาการที่ สมบูรณ์ มีความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ทุกมิติทั้งด้าน กาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๔) ปรับปรุงการอาชีวศึกษาไปสู่ระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรภาคการผลิตที่มีทักษะ มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการและสาขาที่ขาดแคลน</p> <p>(๕) ปรับปรุงระบบอุดมศึกษาให้การจัดการเรียนรู้และการสร้างองค์ความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศและเสริมสร้างสมรรถนะด้านวิชาการเพื่อรับใช้สังคม</p> <p>(๖) พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด การใช้เหตุผล และการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ รวมทั้งส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้และสื่อสาธารณะด้านการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคู่กับการศึกษาด้านศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา ศาสนา และพลเมืองศึกษา เพื่อบ่มเพาะจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของคนไทยทุกระดับ รวมทั้งเพื่อให้</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และสามารถสร้างสังคมแห่งปัญญา</p> <p>(๗) ปรับปรุงระบบการผลิต การพัฒนา และการประเมินครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยอาศัยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ทั้งนี้ การผลิตต้องเน้นคุณลักษณะและสมรรถนะที่มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา</p> <p>(๘) พัฒนาระบบธรรมาภิบาลในวงการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจัดให้มีระบบตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารและการจัดการศึกษาทุกระดับ</p> <p>(๙) ปรับระบบการทดสอบและประเมินผลการศึกษา ให้เป็นการทดสอบการเรียนรู้ ความถนัด และคุณลักษณะผู้เรียนที่ครบทุกมิติเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาและรับรองคุณภาพ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๑๐) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร การศึกษาทั้งระดับชาติ ระดับพื้นที่ และระดับ ท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาและพัฒนามนุษย์ และเอื้ออำนวยให้การ ปฏิรูปการศึกษาและพัฒนามนุษย์บรรลุผล</p> <p>(๑๑) ปรับปรุงให้สภาวิชาชีพมีอำนาจ เฉพาะในการรับรองหลักสูตรที่อยู่ในความ รับผิดชอบ โดยไม่กระทบต่อเสรีภาพทางวิชาการ ของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>(๑๒) ให้มีการจัดทำประมวลกฎหมาย การศึกษา โดยมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการ ศึกษา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานและการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ประกันคุณภาพการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา และการให้ประชาชน ชุมชน องค์กรภาคเอกชน และองค์กรเอกชน มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการบริหารการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้</p> <p>เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาตามมาตรานี้สามารถดำเนินการได้โดยรวดเร็วและต่อเนื่อง ให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติซึ่งอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษาและพัฒนามนุษย์อย่างรอบด้านตลอดชีวิต กำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ กลั่นกรองการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ ตลอดจนจัดทำและปรับปรุงบรรดากฎหมายที่จำเป็นเพื่อขจัดปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการศึกษาของทุกหน่วยงานที่</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>จัดการศึกษา</p> <p>องค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการศึกษา และพัฒนามนุษย์แห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมาย บัญญัติ</p>				
<p>มาตรา ๒๘๗ ให้มีการปฏิรูปการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการ ผังเมือง โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง หลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม หลักการ เข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน และหลักการพัฒนายั่งยืน ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ปฏิรูประบบและโครงสร้าง องค์กร และกฎหมายด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำ ประมวลกฎหมายสิ่งแวดล้อม ประมวลกฎหมาย</p>				<p>มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ทรัพยากรธรรมชาติด้านต่างๆ ทรัพยากรหมายถึงเกี่ยวกับ การจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดการพื้นที่คุ้มครอง ทางทะเล การจัดการขยะและของเสียอันตราย และ กฎหมายด้านสิทธิชุมชนและการกระจายอำนาจ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่า ด้วยการผังเมืองและการพัฒนาเมือง และกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) ปรับปรุงกลไกในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนา ระบบและโครงสร้างการจัดทำรายงานประเมินผล กระทบด้านสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพ ระบบกองทุนด้านสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การจัดการเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบการจัดเขต การใช้ประโยชน์พื้นที่ในทะเล รวมทั้งการนำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้ในการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>กำหนดนโยบาย แผน และการพัฒนาพื้นที่ การจัดทำระบบบัญชีรายได้ประชาชาติที่คิดรวมต้นทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการระบบภาษีสิ่งแวดล้อม การขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตต่อผลกระทบจากผลิตภัณฑ์ และการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่จำเป็น</p> <p>(๓) พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงระบบการคำนวณต้นทุนความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีและการเยียวยาความเสียหายองค์กรและสถาบันเกี่ยวกับความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบังคับคดีด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๔) ปรับปรุงกลไกและกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๘๘ ให้มีการปฏิรูปด้านพลังงานตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บริหารจัดการพลังงานอย่างมีธรรมาภิบาลและยั่งยืน ให้ปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงธรรมชาติอื่นเป็นทรัพยากรของชาติและมีไว้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชน และดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพลังงานให้สอดคล้องกับหลักการข้างต้น</p> <p>(๒) ปรับปรุงให้การสำรวจ การผลิต และการใช้ปิโตรเลียมหรือพลังงานอื่นใด ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวิถีชีวิตและสุขภาพของประชาชนและชุมชน</p> <p>(๓) ดำเนินการให้ประชาชนได้รับรู้ เข้าถึง และเข้าใจในข้อมูลด้านพลังงาน และมีส่วนร่วมใน</p>				<p>มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>การกำหนดนโยบายและวางแผนพลังงาน ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น รวมทั้งการติดตามและตรวจสอบการดำเนินนโยบายและแผนนั้น</p>				
<p>มาตรา ๒๘๙ ให้มีการปฏิรูปด้านแรงงานตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ตรากฎหมายและกำหนดกลไกเพื่อรองรับเสรีภาพของผู้ใช้แรงงานในการสมาคม การรวมตัวกัน และการร่วมเจรจาต่อรองให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ</p> <p>(๒) สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารแรงงาน เพื่อเป็นกองทุนการเงินของผู้ใช้แรงงานในการส่งเสริมการออมและพัฒนาตนเองอันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p>				<p>มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๙๐ ให้มีการปฏิรูปด้านวัฒนธรรมภายใต้หลักการการมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บทและบริหารจัดการของประชาชนและหลักการรักษาคุณภาพระหว่างภาครัฐภาคเอกชน และประชาชน ตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สนับสนุนให้มีสมาคมศิลปวัฒนธรรมระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งมาจากภาคประชาสังคมตามความพร้อมในแต่ละพื้นที่ เพื่อปกป้องฟื้นฟู สืบสาน ส่งเสริม และพัฒนา งานด้านศิลปวัฒนธรรมตามความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ โดยให้มีความเป็นอิสระและประสานงานกับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติ</p> <p>(๒) จัดตั้งกองทุนทุนทางวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นกองทุนภาคประชาสังคมเพื่อสร้างเสริมศิลปวัฒนธรรม</p>				<p>มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
(๓) องค์การบริหารท้องถิ่นต้องสนับสนุนงบประมาณและการจัดการที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม				
<p>มาตรา ๒๙๑ ให้มีการปฏิรูปด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ปรับปรุงการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนมีตรรกะและมีความคิดเป็นวิทยาศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีมาตรการจูงใจให้นักวิทยาศาสตร์ไทยที่อยู่ในประเทศและต่างประเทศ นำความรู้ความเชี่ยวชาญมาพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗</p> <p>วรรคสอง และ</p> <p>มาตรา ๓๕</p> <p>(๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๒) ลงทุนด้านการศึกษา วิจัย การสร้างนวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศอย่างเพียงพอ และมีมาตรการจูงใจทางภาษีและทางอื่นเพื่อให้เอกชนดำเนินการดังกล่าวเองหรือร่วมกับภาครัฐ ตลอดจนมีมาตรการช่วยเหลือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เพื่อนำมาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทันต่อสภาพโลกาภิวัตน์</p> <p>(๓) สร้างฐานข้อมูลการประดิษฐ์คิดค้นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวอย่างทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำผลการศึกษาวิจัยและการประดิษฐ์คิดค้นไปใช้ในกระบวนการผลิตและการให้บริการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๔) จัดให้มีและพัฒนาเทคโนโลยีในการ คุ้มครอง แบ่งปัน และการนำผลงานการประดิษฐ์ คิดค้น และการสร้างสรรค์ ทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(๕) สนับสนุนหรือลงทุนให้องค์กรบริหาร ท้องถิ่น ชุมชน และผู้ประกอบการรายย่อยในภาค เกษตรกรรม ภาคการผลิต และภาคบริการ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สินค้าและบริการโดยให้องค์กรบริหารท้องถิ่น ชุมชน และผู้ประกอบการรายย่อยเข้ามามีส่วนร่วม อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสมรรถนะและ ความสามารถของท้องถิ่นและชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้</p> <p>เพื่อให้การปฏิรูปด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีตามมาตรานี้เป็นไปอย่างมีระบบและ รวดเร็ว ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติภายในหนึ่งปีนับแต่วัน</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่ปฏิรูป วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนเพื่อการปฏิรูปวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ตลอดจนจัดทำ ปรับปรุง และแก้ไข บรรดากฎหมายที่จำเป็นเพื่อขจัดปัญหาและ อุปสรรคต่อการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีของประเทศ</p> <p>องค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะกรรมการปฏิรูป วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ให้เป็นไป ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๙๒ ให้มีการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจมหภาคตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกัน ลด จำกัดหรือขจัดการผูกขาด และการกีดกันการแข่งขัน อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ธุรกิจมีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมระหว่างภาคเอกชนด้วยกันเอง และระหว่างรัฐวิสาหกิจกับเอกชน รวมทั้งป้องกันมิให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ใช้อำนาจเหนือตลาด</p> <p>ในกรณีที่รัฐจำเป็นต้องทำการผูกขาดในกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์เพื่อประชาชนส่วนใหญ่ รัฐต้องกำกับดูแลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค</p> <p>(๒) บริหารจัดการรัฐวิสาหกิจอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ทบพวนความจำเป็นในการดำรงอยู่ของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗</p> <p>วรรคสอง และ</p> <p>มาตรา ๓๕</p> <p>(๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>และควมามีประสิทธิภาพ โดยต้องกำหนดเป้าหมาย การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งอย่าง ชัดเจน และยกระดับธรรมาภิบาลของรัฐวิสาหกิจให้ ได้ระดับสากล</p> <p>กำหนดบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจให้ชัดเจน โดยแยกให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างหน่วยงานที่ ทำหน้าที่กำกับดูแลธุรกิจรายสาขาเศรษฐกิจ กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจแทน รัฐ โดยใช้หลักธรรมาภิบาลและป้องกันมิให้มีการ แทรกแซงทางการเมือง และให้มีการปฏิรูป รัฐวิสาหกิจที่ขาดทุนหรือขาดประสิทธิภาพ โดยจัด ให้มีองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อรับผิดชอบในการ ฟื้นฟูรัฐวิสาหกิจดังกล่าว</p> <p>(๓) ดำเนินการให้ประชาชนและองค์กร ชุมชนมีความเท่าเทียมในเชิงโอกาส</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มีความรู้พื้นฐานทางการเงิน เข้าถึงบริการทางการเงินขั้นพื้นฐานในรูปแบบของ กองทุนการออมชุมชน สหกรณ์ชุมชน ระบบธนาคาร ตลาดทุน หรือรูปแบบอื่น รวมทั้งเข้าถึงสาธารณูปโภคสำคัญด้านต่าง ๆ</p> <p>(๔) จัดสรรงบประมาณพัฒนาพิเศษเพิ่มเติมตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาพื้นที่ยากจนและกลุ่มคนผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ</p> <p>(๕) สนับสนุนภาคเอกชนและประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการใช้นวัตกรรมทางภาษีอากรและมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม</p> <p>(๖) ปรับโครงสร้างการกำกับดูแลและการส่งเสริมการสหกรณ์ โดยยกระดับมาตรฐานการ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อการออมทรัพย์ให้เป็นสถาบันการเงินที่มั่นคงและมีธรรมาภิบาล และยกระดับมาตรฐานสหกรณ์ประเภทอื่นเพื่อส่งเสริมการรวมตัวและความเข้มแข็งของสมาชิกโดยยึดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความยากจนและปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และโอกาสทางสังคม ให้จัดตั้งหน่วยงานกลางมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ กรอบนโยบาย เป้าหมายในการขจัดความยากจน ลดระดับความเหลื่อมล้ำของประชาชนที่ชัดเจน รับผิดชอบในการประสานงานและประเมินผลการดำเนินงาน และอำนาจหน้าที่อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๙๓ รัฐต้องดำเนินการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจรายภาคตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาภาคการเกษตรและเกษตรกร กำหนดเขตการใช้พื้นที่ทางการเกษตร รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตร ระบบการแปรรูปสินค้าและนวัตกรรมทางการเกษตร โดยประสานองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและการวิจัยและการพัฒนาเพื่อให้เกษตรกรเป็นผู้มีความรู้และมีความมั่นคงทางรายได้ และให้ประเทศไทยเป็นฐานความมั่นคงทางอาหารและเป็นศูนย์ซื้อขายสินค้าเกษตรและอาหารล่วงหน้าในภูมิภาคเอเชีย</p> <p>(๒) กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม จัดทำ จัดรูป และบริหารจัดการที่ดินของรัฐ และของเอกชนที่ไม่ใช่ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพื่อเอื้อให้เกษตรกรและชุมชนสามารถเข้าถึงที่ดินเพื่อ</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๖) (๑๑) วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๖) (๗) และ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ทำกิน รวมทั้งรักษาที่ดินทำกินไว้ได้ ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยใช้มาตรการในการจัดตั้งธนาคารที่ดิน การให้สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดิน และทรัพยากร การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือมาตรการอื่นที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการประสานกันอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การใช้ประโยชน์สูงสุดจากที่ดิน</p> <p>(๓) คุ้มครองเกษตรกรให้ได้รับความเป็นธรรมจากการผูกขาดทางการเกษตร ระบบเกษตรพันธสัญญา และการทำสัญญาที่ไม่เป็นธรรม โดยการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม และตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบเกษตรพันธสัญญาให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร</p> <p>(๔) สร้างระบบประกันความเสี่ยงแก่เกษตรกรกรณีเกิดความเสียหายทางการผลิตหรือการตลาด</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๕) ส่งเสริมการพัฒนาและขยายพื้นที่การทำระบบเกษตรกรรมยั่งยืนให้มีสัดส่วนพื้นที่อย่างน้อยหนึ่งในสี่ของพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหารและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรกรรมไทย โดยให้มีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และให้องค์กรเกษตรกรและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงาน ส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืนควบคู่และเสริมหนุนกับภาครัฐ ควบคุมการโฆษณาการใช้สารเคมีการเกษตรและส่งเสริมการใช้ที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ เพื่อลดการใช้สารเคมีการเกษตรที่เกินความจำเป็น ลดการสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๖) ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มรายได้แก่ประเทศและกระจายรายได้สู่ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน และบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งด้านแผนงานและงบประมาณ</p> <p>(๗) ปฏิรูปเพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ปฏิรูประบบการขนส่ง รวมทั้งเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทุกรูปแบบและทุกระดับทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการจัดการห่วงโซ่อุปทาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มคุณภาพชีวิต รวมทั้งสร้างกลไกในความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการปฏิรูปดังกล่าว</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๘) สร้างและพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ โดยสนับสนุนให้เกิดวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาด กลางอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการลงทุน สร้าง ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุน ใช้นวัตกรรมใน การสร้างผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริม เศรษฐกิจสร้างสรรค์</p> <p>(๙) สนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนของ ภาคเอกชนไทยในต่างประเทศอย่างเป็นระบบ ทั้งใน ด้านการสร้างโอกาส การให้ข้อมูล จัดให้มีมาตรการ ทางภาษีและมาตรการคุ้มครองอื่น ธนาคารเพื่อการ ลงทุน และการอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๙๔ ให้มีการปฏิรูปด้านสาธารณสุขตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เร่งพัฒนาระบบสุขภาพที่ให้ความสำคัญต่อการจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิที่เน้นพื้นที่เป็นฐานและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคและภัยคุกคามต่อสุขภาพ เพื่อนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของสังคมไทย ทั้งนี้ โดยให้ชุมชนและองค์กรบริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย</p> <p>(๒) ปฏิรูปการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพรวมถึงการเงินการคลังของกองทุนสุขภาพให้มีลักษณะและมาตรฐานใกล้เคียงกัน มีความเสมอภาคและเป็นธรรม เพียงพอและยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการอภิบาลระบบ โดยคำนึงถึงความทั่วถึง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อดูแลภาพรวมและความยั่งยืน</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ (๘) และ มาตรา ๓๕ (๖) (๗) (๘) และ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ทางการคลังให้เกิดนโยบายการดำเนินการที่เป็น ธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ มีประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการ มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในการ ให้บริการสาธารณสุข</p> <p>(๓) ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพด้วยการ ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถมีข้อมูลพื้นฐานในการ ดูแลสุขภาพตนเอง</p> <p>(๔) ให้มีการพัฒนากลไกการกำกับดูแล ระบบสุขภาพและการให้บริการสุขภาพในระบบ เศรษฐกิจแบบตลาดที่เป็นธรรม กำกับควบคุมราคา ยาและค่าบริการทางการแพทย์ให้มีราคาและ ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและเป็นธรรมต่อผู้รับบริการ</p> <p>(๕) ปฏิรูประบบการผลิตและการกระจาย บุคลากรทางการแพทย์ไปสู่ชนบท โดยส่งเสริมการ ผลิตบุคลากรทางการแพทย์ผ่านสถาบันการศึกษา ของรัฐและเอกชน</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๙๕ ให้มีการปฏิรูปด้านสังคมตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ปฏิรูปกฎหมาย กฎ และกติกาต่างๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีสิทธิที่จะดูแลและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและทุนชุมชนต่าง ๆ จัดทำบริการสาธารณะและจัดสวัสดิการให้แก่คนในชุมชน โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรบริหารท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และองค์กรเอกชน</p> <p>(๒) ปฏิรูประบบสวัสดิการสังคม ทั้งด้านการให้บริการสังคม การประกันสังคมทุกกลุ่มวัย การช่วยเหลือทางสังคม และการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม ที่มีความครอบคลุม เพียงพอ ยั่งยืน มีคุณภาพ เข้าถึงได้ และมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ โดยเน้นครอบครัวและชุมชนเป็นฐาน สร้างระบบส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคมและผู้มีจิต</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑๐) และ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๖) (๗) และ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>อาสาในการดำเนินการดังกล่าว พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชายขอบ รวมทั้ง อารยสถาปัตยกรรมและระบบที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม และทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>(๓) รัฐ หน่วยงานของรัฐ องค์กรบริหารท้องถิ่น และศาสนสถาน ต้องจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้คนในชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันในการทำกิจกรรมเพื่อสร้างสัมพันธ์ทางสังคม กิจกรรมนันทนาการ และกีฬา</p> <p>(๔) จัดทำแผนระยะยาวและดำเนินการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย โดยเฉพาะการจัดให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชรา และการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุที่เหมาะสมของประชาชน การปรับปรุงระบบ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>การเกษียณอายุที่เหมาะสม การปฏิรูประบบ สวัสดิการผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ เพื่อให้ดำรงชีพได้อย่างเหมาะสม ระบบการดูแล ระยะยาว และการใช้ทุนทางปัญญาของผู้สูงอายุ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มและ เครือข่ายที่เข้มแข็ง และจัดให้มีระบบ กลไก และ กระบวนการในการบริหารจัดการทรัพย์สินเพื่อ รองรับการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว</p> <p>(๕) ให้หลักประกันด้านความปลอดภัย ของสินค้าและบริการ โดยเฉพาะความปลอดภัยของ อาหาร และจัดให้มีระบบหรือกลไกคุ้มครอง ผู้บริโภคตามหลักการป้องกันล่วงหน้า เพื่อกำหนด มาตรการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือลด ผลกระทบจากกรณีที่สามารถคาดหมายได้ล่วงหน้า และต้องจัดให้มีกองทุนเพื่อชดเชยหรือเยียวยาความ เสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหาย</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>จากสินค้าหรือบริการที่ไม่ปลอดภัย</p> <p>ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปสังคมและชุมชน ขึ้นคณะหนึ่งในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญนี้ มีหน้าที่ศึกษาและจัดทำแนวทาง ข้อเสนอแนะ และกฎหมายต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้ เกิดการปฏิรูปด้านสังคมและชุมชน รวมทั้งมีหน้าที่ ติดตาม กำกับ และสนับสนุนการปฏิรูปด้านสังคมให้ บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง ทั้งนี้ โดยมีองค์ประกอบ ที่มา และอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๒๙๖ ให้มีการปฏิรูปสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน มีมาตรฐาน มีคุณภาพสูงสุด และเป็นที่ยึดถือทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีกลไกส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีเสรีภาพควบคู่กับความรับผิดชอบ เร่งพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นหลักประกันความเป็นอิสระจากการถูกรวบงำและแทรกแซงโดยอำนาจรัฐและทุน เพื่อให้การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและรอบด้าน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิภาพและสวัสดิการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานสื่อมวลชน</p> <p>(๒) เร่งพัฒนามาตรการและกลไกการกำกับดูแลสื่อสารมวลชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งการกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรม การ</p>		-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคสอง และ มาตรา ๓๕ (๑๐)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>กำกับดูแลโดยภาคประชาชน และการกำกับดูแลโดยหน่วยงานที่มีอำนาจทางกฎหมาย มีมาตรการส่งเสริมให้ประชาชน ผู้ใช้ และผู้บริโภคให้รู้เท่าทันสื่อ มีความตระหนักรู้ถึงสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบ และตระหนักถึงหน้าที่ในฐานะที่เป็นพลเมือง</p> <p>(๓) มีกลไกการจัดสรรและแบ่งปันทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อให้โอกาสแก่ประชาชนได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งส่งเสริมให้มีสื่อทางเลือก สื่อชุมชน สื่อสันติภาพ ตลอดจนส่งเสริมและอุดหนุนการสร้างสรรค์รวมทั้งการผลิตและเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สาธารณะ</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p style="text-align: center;">หมวด ๓ การสร้างความปลอดภัย</p>				
<p>มาตรา ๒๙๗ เพื่อประโยชน์ในการสร้างความสมานฉันท์ ความรักสามัคคี และความปรองดองระหว่างคนในชาติให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมประชาธิปไตยที่มีความแตกต่างหลากหลาย และสร้างแนวทางที่จะนำพาประเทศไปสู่ความมีเสถียรภาพและสันติสุขอย่างยั่งยืน ให้มีคณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติ ประกอบด้วย กรรมการจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นฝักฝ่ายทางการเมืองหรือความขัดแย้ง และผู้ซึ่งเป็นผู้นำในความขัดแย้ง</p>	<p>- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติ ซึ่งเป็นกลไกภายในระดับชาติ ดำเนินการโดยอิสระไม่ขึ้นต่อองค์กรใด ในทำนองเดียวกับคณะกรรมการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ในหลายประเทศที่มีความขัดแย้งรุนแรงมาก่อน เช่น ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ รวันดา ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการดำเนินการสร้างความปรองดองอย่างเป็นระบบตามหลักความยุติธรรมระยะเปลี่ยนผ่าน (transitional justice)</p>			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ที่มา วาระการดำรงตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการอิสระ เสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติ รวมทั้งหน่วยธุรการ และการอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติ</p>				
<p>มาตรา ๒๙๘ คณะกรรมการอิสระ เสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อหาสาเหตุแห่งความขัดแย้งในประเทศ ความเสียหายที่เกิดขึ้น และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภา ทั้งนี้ โดยพิจารณารายงานหรือผลการศึกษาที่องค์กรต่างๆ จัดทำขึ้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินการของคณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติตามหลักความยุติธรรมระยะเปลี่ยนผ่านและความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ซึ่งต้องดำเนินการสร้างความปรองดองโดย</p> <p>(๑) ยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนและความรุนแรง</p> <p>(๒) หาข้อเท็จจริงอันก่อให้เกิดความขัดแย้งรวมทั้งสอบสวนการกระทำผิดและละเมิดสิทธิมนุษยชนและดำเนินคดีต่อผู้รับผิดชอบ</p> <p>(๓) อาจมีการให้อภัยแก่บุคคลบางคนในกรณีที่ได้ข้อเท็จจริงและความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในความรุนแรงซึ่งสำนึกผิด</p>			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๒) เสริมสร้าง ดำเนินการ และ ประสานงานให้เกิดสถานะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกัน อย่างสมานฉันท์และปรองดองในหมู่ประชาชนทั้ง ประเทศ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และใช้กระบวนการ แก้ปัญหาความขัดแย้งร่วมกัน และสร้างเครือข่าย ในการสร้างความปรองดองในภาคส่วนต่างๆ ให้มี กระบวนการสร้างความปรองดองเกิดขึ้น</p> <p>(๓) เป็นคนกลางในการประสานระหว่าง ผู้นำในความขัดแย้งทุกกลุ่มเพื่อลดหรือยุติความ ขัดแย้งระหว่างกัน</p> <p>(๔) รวบรวมข้อเท็จจริงและทำรายงาน เกี่ยวกับความขัดแย้ง การละเมิดกฎหมาย การ ละเมิดสิทธิมนุษยชน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่เป็น ผู้กระทำ ทั้งนี้ โดยจะเปิดเผยชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องหรือ ข้อมูลอื่นใดที่ทำให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ใด ไม่ได้ เว้นแต่ จะเป็นการเปิดเผยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ</p>	<p>(๔) เยียวยาผู้ได้รับความเสียหายอย่างเป็นธรรม</p> <p>(๕) บันทึบความทรงจำของเหตุการณ์ที่เป็นความรุนแรงนั้น และกำหนด มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้สังคมวนกลับไปสู่ความขัดแย้งอีก</p> <p>(๖) ปฏิรูประบบและกระบวนการยุติธรรมและสร้างความเป็นธรรมใน สังคม</p> <p>(๗) ส่งเสริมสันติวิธีในการอยู่ร่วมกันของสังคม</p> <p>(๘) การประสานรอยร้าวระหว่างกลุ่มบุคคลที่ขัดแย้งเพื่อให้เกิดความ สมานฉันท์ในชาติ</p>			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ระยะเวลาที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>(๕) ให้การเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและครอบครัว รวมทั้งฟื้นฟูศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และจิตใจของผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>(๖) เสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาอภัยโทษแก่บุคคลซึ่งให้ความจริงอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การดำเนินงาน และผู้กระทำความผิดซึ่งได้แสดงความสำนึกผิดต่อคณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติแล้ว</p> <p>(๗) ให้การศึกษาและเรียนรู้แก่สาธารณชนเพื่อให้ตระหนักถึงผลของความรุนแรง ความเกลียดชัง รวมทั้งความจำเป็นและประโยชน์ของการใช้สันติวิธีแก้ปัญหาความรุนแรง ตลอดจนสร้างเครื่องเตือนใจให้สังคมรำลึกถึงผลร้ายและความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อจะร่วมกันป้องกันมิให้เกิดเหตุดังกล่าวอีก</p>	<p>- คำว่า “เครื่องเตือนใจ” หมายถึง สิ่งอื่นใดที่จะสามารถเตือนใจให้รำลึกถึงผลร้ายและความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น อนุสรณ์สถาน เป็นต้น</p>			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๘) ส่งเสริมและเสนอแนะการปฏิรูป เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคม โดยเฉพาะ กระบวนการยุติธรรม โดยเคารพความหลากหลาย ทางสังคมและวัฒนธรรม และเสนอร่าง พระราชบัญญัติเพื่อการดังกล่าวต่อสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศเพื่อเสนอต่อรัฐสภา</p> <p>(๙) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วย การเสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติบัญญัติ คณะรัฐมนตรี รัฐสภา และหน่วยงานของ รัฐ ต้องให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการอิสระ เสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติ รวมทั้งต้อง จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่การดำเนินการของ คณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดอง แห่งชาติ</p>				

ตารางสรุปเจตนารมณ์รายมาตราของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>บทสุดท้าย การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ -----</p>				
<p>มาตรา ๒๙๙ การขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ จะกระทำมิได้</p>	- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐	-	มาตรา ๒๙๑ (๑)	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๐ การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในบททั่วไป ภาค ๑ พระมหากษัตริย์และประชาชน และการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการพื้นฐานสำคัญที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๓๐๒</p> <p>หลักการพื้นฐานสำคัญตามวรรคหนึ่ง หมายถึง</p> <p>(๑) หลักประกันเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของพลเมืองในทางการเมือง</p> <p>(๒) โครงสร้างของสถาบันการเมือง ซึ่งได้แก่การมีสองสภา องค์ประกอบของแต่ละสภา การตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ</p>	<p>-เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยวางหลักเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ โดยแบ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่แก้ไขได้ง่ายจะบัญญัติขั้นตอนการดำเนินงานไว้ในมาตรา ๓๐๑ และส่วนที่แก้ไขได้ยากจะบัญญัติขั้นตอนการดำเนินงานไว้ในมาตรา ๓๐๒ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้หลักการสำคัญในรัฐธรรมนูญอันเป็นรากฐานในการกำหนดโครงสร้าง รูปแบบการบริหารประเทศ เช่นภาค ๑ พระมหากษัตริย์ และประชาชนถูกแก้ไขได้ยาก</p>	-	-	มาตรา ๓๕ (๙)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๓) กลไกเพื่อการรักษาวินัยการเงินการคลัง และการงบประมาณ</p> <p>(๔) สาระสำคัญของบทบัญญัติในภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ</p> <p>(๕) สาระสำคัญของบทบัญญัติในภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง</p> <p>(๖) หลักเกณฑ์การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามบทสุดท้ายนี้</p> <p>การแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขยายหรือเพิ่มสิทธิเสรีภาพหรือการมีส่วนร่วมของพลเมืองทางการเมือง หรือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการของศาลหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ไม่ถือเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการพื้นฐานสำคัญตามมาตรา</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๑ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากพลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย</p> <p>(๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ</p>	<p>- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยแก้ไขการขอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมจาก “คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร” เป็น “คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร” เนื่องจากหากมีจำนวนผู้เสนอญัตติมากขึ้น ความมีเสถียรภาพในการขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญก็จะมากขึ้นตามไปด้วย</p> <p>- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>-</p> <p>มาตรา ๒๙๑ (๑)</p> <p>มาตรา ๒๙๑ (๒)</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดย เปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการ แก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา</p>	<p>- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p>	<p>มาตรา ๒๙๑ (๓)</p>	<p>-</p>
<p>(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขึ้น พิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นจากพลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อ เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย</p>	<p>- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๑ (๔) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p>	<p>มาตรา ๒๙๑ (๔)</p>	<p>-</p>
<p>การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองขึ้น พิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมาก เป็นประมาณ</p>		<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>(๕) เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้น แล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้ รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป</p>	<p>- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๙๑ (๕) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p>	<p>มาตรา ๒๙๑ (๕)</p>	<p>-</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดย เปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการ ที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา</p> <p>(๗) เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าว แล้ว ก่อนนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อ พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประธาน รัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่รัฐสภา เห็นชอบแล้วให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่าร่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นได้ตราขึ้นโดยเป็นไป ตามรัฐธรรมนูญนี้หรือมีข้อความขัดหรือแย้งต่อ มาตรา ๒๕๙ หรือไม่ หรือเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม หลักการพื้นฐานสำคัญตามมาตรา ๓๐๐ หรือไม่ ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับเรื่อง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า</p>	<p>- คงบทบัญญัติเดิมตามมาตรา ๒๕๑ (๖) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แต่ คะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญต้องไม่น้อยกว่า สองในสาม</p> <p>- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาร่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่รัฐสภาเห็นชอบ ก่อนนำขึ้นทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย</p>	-	<p>มาตรา ๒๕๑ (๖)</p> <p>-</p>	-
		-		มาตรา ๓๕ (๙)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ร่างรัฐธรรมนูญนั้นตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หรือมีข้อความขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๙๙ ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป แต่ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการพื้นฐานสำคัญตามมาตรา ๓๐๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญส่งร่างรัฐธรรมนูญนั้นกลับคืนให้รัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๓๐๒ ต่อไป</p> <p>(๘) ให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้วว่าได้ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หรือไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ และให้นำบทบัญญัติ</p>	<p>- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้วว่าไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ</p>	-	-	มาตรา ๓๕ (๙)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่มติยืนยันต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา</p>				
<p>มาตรา ๓๐๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๐ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๓๐๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) แล้วให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อดำเนินการให้พลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงประชามติก่อนนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๐ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญกรณีแก้ไขยาก โดยมีการเพิ่มขึ้นตอนจากการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในมาตรา ๓๐๑ ดังนี้ - การออกเสียงในวาระที่สามต้องเป็นการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา - เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๓๐๑ (๘) ไปให้ประชาชนออกเสียงประชามติ เพราะประชาชนคือเจ้าของอำนาจอธิปไตยและในทางกฎหมายมหาชนอำนาจตรารัฐธรรมนูญคืออำนาจสูงสุดในการ 	-	-	<p>มาตรา ๓๕ (๙)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ในกรณีที่พลเมืองผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญ ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป แต่ถ้าพลเมืองผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่มีการออกเสียงประชามติ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>สถาปนาระบบการเมืองและองค์กรทางการเมือง ดังนั้นพระมหากษัตริย์และประชาชนซึ่งมีอำนาจสูงสุดจะเป็นผู้กำหนดการตรารัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเป็นการสร้างความปลอดภัยให้การบังคับใช้รัฐธรรมนูญ</p>			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๓ ทุกรอบห้าปีนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองสูงสุด และองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายละหนึ่งคน ประกอบกันเป็นคณะผู้ทรงคุณวุฒิอิสระประเมินผลการใช้บังคับรัฐธรรมนูญ</p> <p>ในกรณีที่คณะผู้ทรงคุณวุฒิอิสระตามวรรคหนึ่งเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย</p>	<p>- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยวางหลักเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรานี้เป็นผู้ประเมินผลการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ ซึ่งในทุกรอบห้าปีนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้ทำหน้าที่แจ้งไปยังองค์กรต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้เพื่อให้องค์กรดังกล่าวแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่ประเมินผลการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ</p>	-	-	-

ตารางสรุปเจตนารมณ์รายมาตราของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
บทเฉพาะกาล				
มาตรา ๓๐๔ ให้คณะกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นคณะกรรมการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้	- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๒ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐	-	มาตรา ๒๙๒	-
มาตรา ๓๐๕ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๓๖	- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๓ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยการกำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป	-	มาตรา ๒๙๓ วรรคหนึ่ง	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ในระหว่างเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น บัญญัติให้ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>ในวาระเริ่มแรก หากปรากฏว่าเมื่อต้องมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๓๖ แล้ว แต่ยังไม่มียุติสภา ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภาต่อไป เว้นแต่การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งและการถอดถอนจากตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ และกิจการใดที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ดำเนินการในระหว่างเวลาดังกล่าว ให้มีผลเป็นการดำเนินการของวุฒิสภา และในกรณีที่บทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น</p>		-	<p>มาตรา ๒๙๓ วรรคสอง</p> <p>มาตรา ๒๙๓ วรรคสาม</p>	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>บัญญัติให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>มีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๙ บทบัญญัติเกี่ยวกับวุฒิสภามาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ บทบัญญัติเกี่ยวกับการต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๑๙ วรรคสาม มาตรา ๒๔๗ และบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ห้ามมิให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>		-	มาตรา ๒๙๓ วรรคสี่	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖๒ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม</p>	<p>- บทบัญญัติมาตรา ๑๖๒ มีหลักการว่าในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภา ร่างกฎหมายต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาให้เป็นอันตกไป และภายหลังหากคณะรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศเห็นว่าร่างกฎหมายฉบับใดที่ค้างพิจารณาอยู่มีความสำคัญก็ให้สามารถหยิบยกร่างดังกล่าวนั้นมาพิจารณาต่อไปได้</p>	-	<p>มาตรา ๒๙๓ วรรคห้า</p>	-
<p>มาตรา ๓๐๖ เพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่จำเป็น ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปและสิ้นสุดลงในวันเปิดประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๓๖</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๔ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยเพิ่มความคำว่า “เพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่จำเป็น” เพื่อให้การดำรงอยู่ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น</p> <p>- ใช้คำว่า “สิ้นสุดลงในวันเปิดประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๓๖” เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่จำเป็นต่อไป</p>	-	<p>มาตรา ๒๙๔ วรรคหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๓๙</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>เพื่อประโยชน์แห่งการจัดส่วนได้เสีย ห้ามมิให้กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และเป็นการบัญญัติที่สอดคล้องกับเงื่อนไขบังคับที่กำหนดในรัฐธรรมนูญฯ (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๓ วรรคสอง ความว่า “เพื่อประโยชน์แห่งการจัดส่วนได้เสีย ห้ามมิให้กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ”</p>	-	<p>มาตรา ๒๙๔ วรรคสอง</p>	<p>มาตรา ๓๓ วรรคสอง</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๗ ให้คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้ แล้วเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา โดยมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับการเงินตามมาตรา ๑๔๗ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๐ มาใช้บังคับ ในกรณีนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ดังนี้</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๕ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยเพิ่มความเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ และระยะเวลาที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด</p>	-	มาตรา ๒๙๕	มาตรา ๓๙
<p>(๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการ</p>	<p>- กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จใน ๓ กรณีคือ</p> <p>๑. คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน กรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่จำเป็นเพื่อทำให้กลไกทางการเมืองเกิดขึ้นโดยเร็ว</p>	-	มาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่ง	มาตรา ๒๗ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๖)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>เลือกตั้ง ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับร่างจากคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๒) ร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๙ (๒) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่ง ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างจาก คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๓) ร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการ ยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่ามี ความจำเป็นเพื่อให้บรรลุ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนี้และได้ยกร่างและ เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างจาก คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>๒. เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาให้ แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน กรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญอื่นที่มีความสำคัญในลำดับรอง เช่น ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะรัฐมนตรี ร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เป็นต้น</p> <p>๓. เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาให้ แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน กรณีที่คณะกรรมการยกร่าง รัฐธรรมนูญเห็นว่า เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความจำเป็นเพื่อให้บรรลุ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ</p>	-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยในคณะกรรมการวิสามัญนั้นต้องประกอบด้วยกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าสองคนเป็นกรรมการด้วย</p> <p>เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) แล้ว ก่อนนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๖๓</p>	<p>- เพิ่มความขึ้นใหม่เพื่อให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าสองคน ปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๑๔๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p> <p>-</p>	<p>-</p> <p>มาตรา ๑๔๑ วรรคหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๓๙</p> <p>-</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จ ให้ถือเสมือนว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญเสนอ และให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญเสนอ ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญภายในเจ็ดวันเพื่อพิจารณา และให้นำความในมาตรา ๑๖๓ มาใช้บังคับ แล้วให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๑๕๖ โดยพลัน</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ร่างดังกล่าวไม่แล้วเสร็จให้ถือเสมือนว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบ ดังนี้</p> <p>- กรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา หากมิได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าภายในยี่สิบวัน นับจากได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	-	มาตรา ๒๙๕ วรรคสอง	-
		-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๒) ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโดยพลันเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย</p> <p>ในระหว่างที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามวรรคหนึ่ง (๑) ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า</p>	<p>- กรณีร่างพระราชบัญญัติให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าได้โดยพลัน</p> <p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p> <p>-</p>	<p>-</p> <p>มาตรา ๒๙๕ วรรคสาม</p>	<p>-</p> <p>-</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ จงกว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ</p> <p>ในกรณีที่สภาปฏิรูปแห่งชาติให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติใดแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป ในกรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยในคณะกรรมการวิสามัญนั้นต้องประกอบด้วยสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม เป็นกรรมการ</p>	<p>- เพิ่มความขึ้นใหม่เพื่อให้สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้อย่างต่อเนื่อง</p>	-	-	มาตรา ๓๓๙

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๘ ในวาระเริ่มแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๑) ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน และดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภากฎตามรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๗ วรรคหนึ่ง (๑) มีผลใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการเลือกตั้งทำหน้าที่ดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภากฎตามรัฐธรรมนูญนี้ แทนคณะกรรมการดำเนินการจัดการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๖๘</p> <p>ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปครั้งแรกภายหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ผู้</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๖ วรรคสาม รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p> <p>- เพิ่มความขึ้นใหม่ในเรื่องการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภากฎตามรัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>-</p> <p>-</p>	<p>มาตรา ๒๙๖ วรรคสาม</p> <p>-</p>	<p>-</p> <p>มาตรา ๒๗ วรรคสอง</p> <p>มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๖) และ (๗)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๔๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งหรือกลุ่มการเมืองใด กลุ่มการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวหรือกลุ่มการเมืองเดียวไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองที่จัดตั้งขึ้นตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จะเป็นสมาชิกน้อยกว่าสามสิบวันก็ได้</p> <p>(๒) ให้คณะบุคคลซึ่งประสงค์จะจัดตั้งขึ้นเป็นกลุ่มการเมืองตามรัฐธรรมนูญนี้ ไปแจ้งเป็นกลุ่มการเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งต้องรับแจ้งโดยเร็ว และเมื่อได้แจ้งแล้ว ให้มีสิทธิส่งบุคคลผู้เป็นสมาชิกของกลุ่มการเมืองนั้น เข้าสมัครรับเลือกตั้งได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา</p>	<p>- เป็นการเพิ่มความขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้คณะบุคคลที่มีวัตถุประสงค์จัดตั้งเป็นกลุ่มการเมืองเท่านั้นที่จะต้องไปดำเนินการจดทะเบียนการคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการส่งสมาชิกกลุ่มในการลงสมัครรับเลือกตั้ง</p>	-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๖) และ (๗)</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๓) มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๔ (๕) และมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับผู้ซึ่งเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>(๔) เมื่อครบสามปีนับแต่วันเริ่มต้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกวุฒิสภามาตรา ๑๒๑ (๑) (๒) และ (๓) ทั้งหมดพ้นจากสมาชิกภาพ และให้สมาชิกวุฒิสภามาตรา ๑๒๑ (๔) จำนวนกึ่งหนึ่ง พ้นจากสมาชิกภาพโดยการจับสลาก และมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๔ (๕) และมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง รวมทั้งบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งและการห้ามดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินหนึ่งวาระตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าวในการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาคราวถัดไป</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>หลังจากที่บุคคลดังกล่าวสิ้นสุดสมาชิกภาพตาม มาตรานี้ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการ ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่างลงด้วย เหตุดังกล่าว ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ ให้ ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ตำแหน่งดังกล่าวนั้นว่างลง</p>				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๙ ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเมื่อคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เข้ารับหน้าที่</p> <p>ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะพร้อมกับคณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ด้วย</p> <p>มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตาม มาตรา ๑๗๒ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๗๕ และการสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีตาม มาตรา ๑๘๕ (๔) (๗) และ (๘) มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่บริหาร</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๘ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>มาตรา ๒๙๘ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๒๙๘ วรรคสอง</p> <p>มาตรา ๒๙๘ วรรคสาม</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ในวาระเริ่มแรก มีให้นำบทบัญญัติ</p> <p>เกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา</p> <p>ตามมาตรา ๑๗๔ มาใช้บังคับกับรัฐมนตรีที่</p> <p>พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งเป็นครั้งแรกตาม</p> <p>รัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>- เป็นการเพิ่มความขึ้นใหม่เพื่อยกเว้นให้การแต่งตั้งรัฐมนตรีเป็นครั้งแรก</p> <p>ตามรัฐธรรมนูญนี้ต้องดำเนินการส่งชื่อให้ประธานวุฒิสภาตามมาตรา</p> <p>๑๗๔ เพื่อไปดำเนินการตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบคุณสมบัติ</p> <p>ของรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ</p>	-	-	-
<p>มาตรา ๓๑๐ ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ และ</p> <p>ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดวาระ โดย</p> <p>ให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง</p> <p>และให้ดำเนินการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>แทนตำแหน่งที่ว่างให้เป็นไปตามมาตรา ๒๒๙</p> <p>ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่</p> <p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาล</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๓๐๐ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยให้ตุลา</p> <p>การศาลรัฐธรรมนูญดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดวาระ และให้</p> <p>ดำเนินการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างตาม</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในรัฐธรรมนูญนี้</p>	-	<p>มาตรา ๓๐๐</p> <p>วรรคหนึ่ง</p>	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>รัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับและคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เข้ารับหน้าที่แล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๐ และมาตรา ๒๓๑</p> <p>บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ดำเนินการต่อไป แต่ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้มาใช้ไปพลางก่อน จนกว่าจะตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จตามมาตรา ๓๐๗ วรรคหนึ่ง (๒)</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๓๐๐ วรรคสี่ และวรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยให้นำข้อกำหนดและการทำคำวินิจฉัยที่มีอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาบังคับใช้</p>	<p>-</p>	<p>มาตรา ๓๐๐ วรรคสี่ และวรรคห้า</p>	<p>-</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ให้กรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนี้ และให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนสิ้นสุดวาระตามวาระที่มีอยู่เดิมในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p> <p>- การสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคนี้ คือ การสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งตามวาระเดิมเจ็ดปี ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ซึ่งแตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่กำหนดให้วาระมีเพียงหกปี</p> <p>- คำว่า “ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนสิ้นสุดวาระตามวาระที่มีอยู่เดิมในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้” เป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ไม่เท่ากันกับวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	-	<p>มาตรา ๒๙๙</p> <p>วรรคสอง</p>	-
<p>ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญนี้ และให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดวาระ โดยให้เริ่มนับ</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	-	<p>มาตรา ๒๙๙</p> <p>วรรคสอง</p>	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>วาระตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำเนินการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่างให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗๑ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีผลใช้บังคับ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เข้ารับหน้าที่แล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๑</p> <p>ให้กรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญนี้ และให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดวาระตามวาระที่มีอยู่เดิมในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่</p>	<p>- ความในวรรคห้าบัญญัติไว้เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งเพียงสามปี และมีได้ห้ามบุคคลดังกล่าวเข้ารับการสรรหาใหม่อีกครั้งหนึ่ง</p> <p>- คำว่า “โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง” ตามวรรคนี้เป็นกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้รับการแต่งตั้งจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติมิได้รับการแต่งตั้งจาก</p>	-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และมีให้นำบทบัญญัติที่บัญญัติให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียวตาม มาตรา ๒๗๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว ในการแต่งตั้งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นใหม่เป็นครั้งแรกตาม รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ให้บุคคลตามมาตรานี้ปฏิบัติหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ต่อไป จนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายให้เป็นไปตาม รัฐธรรมนูญนี้ขึ้นใช้บังคับ เว้นแต่บทบัญญัติใดขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้บทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญนี้แทน</p>	<p>พระมหากษัตริย์ตามที่เคยเป็นมา</p> <p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๒๙๙ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	-	<p>มาตรา ๒๙๙ วรรคสี่</p>	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในองค์กรตาม รัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะเข้ารับ การสรรหาเป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการ ใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญนี้ มิได้</p>	<p>- เป็นการเพิ่มความขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ต่าง ๆ ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ต้องไม่เคยเป็น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญตาม รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	-	-	<p>มาตรา ๒๗ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๖) และ (๗)</p>
<p>มาตรา ๓๑๑ ให้ดำเนินการรวมองค์กร ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติเข้าด้วยกันเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินและ พิทักษ์สิทธิมนุษยชน โดยให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรง ตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็น ผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนตาม รัฐธรรมนูญนี้ และให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า</p>	<p>- เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยเป็นหลักการที่กำหนดเรื่องการดำรง ตำแหน่งเดิมของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และบุคลากรของทั้ง ๒ สำนักงาน รวมถึงการกำหนดเรื่องการสรรหา ผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนส่วนที่ยังขาดอยู่ และการ ควบรวมสำนักงาน เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีการควบรวมองค์กร เพื่อ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อนกันของอำนาจหน้าที่ รวมทั้ง ทำให้ประชาชนได้ประโยชน์จากการบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (one stop service)</p>	-	-	<p>มาตรา ๓๕ (๓) วรรคสอง</p>

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>จะสิ้นสุดวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง</p> <p>(๒) ให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่ง อยู่ปฏิบัติหน้าที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอยู่ ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ปฏิบัติหน้าที่เป็น ผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนตาม รัฐธรรมนูญนี้ และให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะ มีการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิ มนุษยชนตามรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้ แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและ พิทักษ์สิทธิมนุษยชนมีผลใช้บังคับ และ คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เข้า รับหน้าที่แล้ว</p>		-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>(๓) ให้ดำเนินการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนส่วนที่ยังขาดอยู่ เพื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๒๗๕ ซึ่งต้องดำเนินการไปพร้อมกับการสรรหาตาม (๒) และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนมีผลใช้บังคับ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เข้ารับหน้าที่แล้ว</p>	<p>- บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชน</p> <p>- ให้บุคลากรของทั้ง ๒ หน่วยงานที่มีสถานะแตกต่างกัน คือ บุคลากรจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีสถานะเป็นพนักงานของรัฐ ส่วนบุคลากรจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสถานะเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ ได้รับสิทธิเดิมไปพลางก่อนจนกว่ามีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชน</p>	-	-	-
<p>(๔) ให้จัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนโดยการรวมสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าด้วยกัน และให้บุคลากรของทั้งสองหน่วยงานดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งและให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นตามที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า</p>		-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>ด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนจะมีผลใช้บังคับ</p> <p>ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จะเข้ารับการสรรหาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญนี้ มิได้</p>		-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๑๒ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๑ วรรคสอง ที่กำหนดให้ต้องจัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายประจำปี มาใช้บังคับกับการจัดทำงบประมาณแผ่นดินสำหรับปีงบประมาณที่ถัดจากปีงบประมาณที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๒) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๗ มาใช้บังคับกับการพิจารณาดำเนินการเพื่อแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการพลเรือน หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง จนกว่าจะตรากฎหมายตามมาตรา ๒๐๗ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๓๐๕ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติบางมาตรามาใช้บังคับตามเงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>- ไม่ให้นำหลักการที่บัญญัติขึ้นใหม่ซึ่งปรับเปลี่ยนวิธีการจัดสรรงบประมาณเป็นการจัดสรรงบประมาณตามพื้นที่ และมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำงบประมาณให้เป็นงบประมาณที่เป็นทั้งรายรับและรายจ่าย (ระบบงบประมาณ ๒ ขา)</p> <p>- ไม่ให้นำหลักการที่บัญญัติขึ้นใหม่ตามมาตรา ๒๐๗ ในเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนตามระบบคุณธรรมมาใช้ จนกว่าจะมีการตรากฎหมาย และมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการโดยระบบคุณธรรม</p>	-	มาตรา ๓๐๕	-
		-	-	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๐๓ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยเป็นบทบัญญัติที่กำหนดกรอบระยะเวลาในการเร่งรัดให้มีการตรากฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งกฎหมายในแต่ละอนุมาตราที่มีความสำคัญที่แตกต่างกันจึงต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่แตกต่างกัน โดยต้องพิจารณาประกอบกับขั้นตอน กระบวนการ และความยากง่ายของกฎหมายแต่ละฉบับที่มีความแตกต่างกันด้วย</p>	-	มาตรา ๓๐๓	-
<p>(๑) ให้ตรากฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในการอุทธรณ์การลงโทษทางวินัยตามมาตรา ๒๑๙ วรรคห้า รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการซึ่งเป็นองค์กรบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาหรือตุลาการตามมาตรา ๒๒๕ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>- เป็นการกำหนดให้ตรากฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาและตุลาการ โดยให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นไปตามองค์ประกอบตามที่มาตรา ๒๒๕ กำหนด รวมถึงกำหนดให้มีหลักประกันแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการในการใช้สิทธิเพื่ออุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลสูงสุดที่ได้สังกัดอยู่ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๑๙ วรรคห้า เพื่อให้แล้วเสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด</p>	-	-	มาตรา ๓๕ (๖)
<p>(๒) ให้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลตามมาตรา ๒๒๒ ให้แล้ว</p>	<p>- เป็นการกำหนดให้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล โดยให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งซึ่งเป็นไปตามองค์ประกอบของ</p>	-	-	มาตรา ๓๕ (๖)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>เสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๓) ให้ออกระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีตามมาตรา ๒๔๑ (๑) และ (๒) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๓๐๗ ใช้บังคับ</p>	<p>มาตรา ๒๒๒ ดังกล่าว เพื่อให้แล้วเสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด</p> <p>- เป็นการกำหนดให้ตรากฎหมายตามมาตรา ๒๔๑ (๑) และ (๒) ซึ่งหมายถึงคดีเลือกตั้งโดยแต่เดิมต้องฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกเลือกตั้งแต่ตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการบัญญัติให้ฟ้องคดีเลือกตั้งต่อศาลอุทธรณ์ ดังนั้น จึงต้องมีการออกระเบียบเพื่อรองรับคดีประเภทดังกล่าว ให้แล้วเสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด</p>	-	-	มาตรา ๓๕ (๖)
<p>มาตรา ๓๑๔ บรรดาบทกฎหมายใดที่มีเนื้อหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นและคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อให้มีการตราหรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้นให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>- เพิ่มหลักการใหม่ โดยเป็นบทบังคับแก่ผู้รักษาการตามกฎหมายและคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการตราหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายไม่ให้มีเนื้อหาขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้</p> <p>- กำหนดให้มีระยะเวลา “สองปี” เพื่อให้การตราหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมีระยะเวลาที่ไม่แน่นอนจนเกินไป</p>	-	มาตรา ๓๐๒ วรรคสาม	-

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	สรุปเจตนารมณ์รายมาตรา	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๐	เทียบกับ รธน.'๕๗
<p>มาตรา ๓๑๕ บรรดาการใด ๆ ที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับกรณีดังกล่าวไม่ว่าก่อนหรือหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นและการกระทำนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>- คงหลักการเดิมตามมาตรา ๓๐๘ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐</p>	<p>-</p>	<p>มาตรา ๓๐๘</p>	<p>-</p>